

Sanayici için Eximbank kaynakları seferber edilecek

HÜKÜMET, ihracatın ve yatırımların artması için Eximbank kartını güçlendiriyor. Sanayicinin uzun süredir dile getirdiği Eximbank'ın ihracata ve yatırımlara daha çok destek vermesi konusunda talepleri karşılık buluyor. İSO Meclis Toplantısı'nda tekrar gündeme getirilen bu istek, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci tarafından anında cevaplandırıldı. İSO Başkanı Bahçivan, "Eximbank kredilerinin, artık belli bir yüzdesinin adeta bir past performans

kriteri gibi değerlendirilerek teminat mektupsuz kullanılması, giderek kısırlaşan banka kaynakları konusunda bir can suyu olacak" dedi. Bahçivan'ın, Eximbank talebini yanıtlayan Zeybekci de, "Öncelikle Eximbank'ın imkânlarını, kaynaklarını ve sermayesini artık 100 milyar dolarlarla ölçülebilen seviyelere çıkarmak zorundayız. Dünyadaki başarılı örnekleri nasılsa, Eximbank'ımızı da oraya götüreceğiz" değerlendirmesinde bulundu.

Devler kârını gizliyor

Istanbul Sanayi Odası'nın 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırması, her yıl yapılan geleneksel bir çalışma. Araştırma Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşlarını

cirolarına göre sıralıyor. Üretimden net satışlar dışında ihracat ve karlılık sıralaması da yapılıyordu. Ancak 7

Haziran'da açıklanan 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2015 çalışmasında en fazla kar eden kuruluş sıralamasının yapılmadığını görünce şaşırık. Bu durumu ISO yönetimine de sorduk. Aldığımız yanıtın tatmin olmayınca önceki yılların araştırmalarını inceledik. Aslında geçen yıl bunun işaretleri alınmıştı ve biz de buna dikkat çekmiştik. Keza 2014 yılı araştırmasında karlılık sıralaması yapılan ilk 10 şirket içinde dört tanesi karını açıklamamıştı. Aynı yıl ISO 500'de 227 şirket karını kamuoyuyla paylaşmamıştı. 2013 araştırmasında ise karını açıklamayan şirket sayısı 168 idi. Geçen hafta açıklanan 2015 araştırmasında ise karını açıklamayan şirket sayısının 269'a çıktığını belirledik. Yılda yıla karını gizleyen şirket sayısındaki artış karlılık sıralamasını da ortadan kaldırmışa benziyor. Biz böyle yorumladık. İş dünyasının bu ketum tavrının nedenini ise merak ediyoruz.

PARA | HABER

“Büyümenin motoru üretim ve ihracat olmalı”

İlk çeyrek büyümesinin yüzde 4.8 gelmesi, iş dünyasını gelecek hedeflerinin tutturulması adına umutlandırdı. Ancak iş insanları sürdürülebilir bir büyüme için tüketim değil üretim ve ihracata dayalı büyüme modelinin benimsenmesini istiyor... RAHİME BAŞ UÇAR

TÜRKİYE ekonomisi 26 çeyrektir kesintisiz büyüyor. Geçen hafta açıklanan ilk çeyrek (Ocak-Şubat-Mart) büyüme rakamı yüzde 4.8 gelerek, Orta Vadeli Plan'da hedeflenen yüzde 4.5'lük büyüme rakamına ulaşacağı konusunda 'güven' verdi. Gayri safi milli hasılanın ilk çeyrekte yüzde 4.8 büyümesi aslında piyasaların beklentisinin bir miktar üzerinde. İlk çeyrek büyümesi ilk etapta piyasaları sevindirir de iş dünyası büyümenin ana kırımlarına bakarak gelecek için kendilerine bir yön çiziyor. Büyümenin üçte birinin sanayiden gelmesi genel olarak piyasaları memnun etti ancak kamu yatırımlarındaki 1.2 puanlık artışa karşın özel sektör yatırımlarının yüzde 0.3 azalması erken bir uyarı olarak değerlendiriliyor. Zira yatırımın olmadığı yerde üretimde istihdam artışından da gelecekte söz etmek mümkün görünmüyor.

TÜKETİM VE BÜYÜME

Büyümenin itici gücünün tüketim harcamaları olmasına da iş alemi bir 'mim' koyuyor. Hane halkı tüketiminin yılın ilk çeyreğinde yüzde 6.9 artmasına rağmen devletin nihai tüketim

harcamaları yüzde 10.9 artmış durumda. Bu iç talepteki canlılığın sürdürülmesine işaret ederken ihracattaki sıkıntının geçmediğini de gösteriyor. İç talep ve ihracata dayalı büyümede 'dengesizlik' olmasının büyümenin yapısını bozduğunu belirten iş insanları, sağlıklı büyüme için dengeli, ihracat ve üretime dayalı bir büyüme modelinin şart olduğu kanaatindedir. Büyüme oranlarında gelecek adına 'sinyal' veren bir diğer rakam ise tarımla ilgili. 2015 yılı genelinde GSYH içindeki payı 9.1 olan tarım sektörünün 2016 yılının ilk çeyreğinde yüzde 4.6'ya gerilemesine dikkat edilmesinde fayda var.

Hedeflere ulaşmak kadar ekonominin sağlıklı bir modelle büyümesi üzerinde de duran iş insanları Türkiye ekonomisinin 2023 hedeflerine ulaşması için yüzde 7 civarında her yıl büyümesi gerektiği inançlarını da yineliyorlar.

“TAKDİR EDİLECEK RAKAM”

Türkiye ekonomisinin 2016'nın ilk çeyreğini takdir edilecek bir büyüme oranı ile kapattığını belirten **İstanbul Sanayi Odası** Başkanı **Erdal Bahçivan**, “Sanayi sektörümüz, yüzde 5.6'lık büyüme

yümesi ile yüzde 4.8'lik büyümenin üçte birini yaratma başarısı göstermiştir. Bunu üretim ekonomisine geçiş söylemine destek olacak çok önemli bir başlangıç olarak görüyoruz. Özellikle nitelikli üretim ve büyümeye destek verecek, cari dengeye sürdürülebilir katkı sağlayacak, kaliteli ve kalıcı bir büyüme modeline geçiş fırsatı doğdu” diyor.

Cari açıktaki olumlu gelişmeler ve büyüme performansı gibi temel makroekonomik göstergelerdeki pozitif resmin bizi rehavete sokmaması gerektiğini vurgulayan Bahçivan şu değerlendirmeleri yapıyor: “Bu pozitif süreci fırsat olarak görüp, uzun vadeli yapısal reformlar hayata geçirilmeli. Bu çerçevede daha çok iç talep ağırlıklı olan bu büyüme, ihracatın ve kaliteli özel sektör yatırımlarının da güçlü bir destek vermesi gerekmektedir. Eğer ilk çeyrek büyümesine negatif bir katkısı olan dış talepte de bir iyileşme olursa sanayinin büyümeye katkısının çok daha yüksek olacağına inanıyoruz. Bu olumlu katkı, aynı zamanda özel sektörün gerilemekte olan yatırım harcamalarını da pozitif çevirecektir.”

Erdal Bahçivan

“YAPISAL REFORMLAR YAPILMALI”

PAGEV (Türk Plastik Sanayicileri Araştırma, Geliştirme ve Eğitim Vakfı) Başkanı ve SEM Plastik Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz Eroğlu, sanayinin ilk çeyrek büyümesine katkısına rağmen, nisan ayı sanayi üretim rakamlarının düşüşe geçtiğini vurguluyor. “Yüzde 4.8’lik büyümenin büyük bir kısmı kamu ve tüketici harcamalarından geliyor” diyen Eroğlu, dengeli bir büyüme modeline geçilmesi için yapılması gereken bazı yapısal reformlar olduğunu belirtiyor. Eroğlu, değerlendirmelerini şöyle sürdürüyor:

Yavuz Eroğlu

“Yeni pazar bulmak dünden bugüne kolay değil. Bu nedenle mevcut pazarlarımızla ilgili sorunların çözümüne hükümet destek vermelidir. İlk çeyrekte büyüme yüzde 4.8 olurken, kredi büyümesi yüzde 2 olmuş. Bunun anlamı şu; bankalar kredi musluklarını reel sektöre biraz kesmiş. Özel bankaları biraz anlayabiliriz ama devlet bankalarının bu anlamda desteğini hissetmek istiyoruz. Çekin garantisi özelliğinin kalmaması, iflas erdemelerin kötüye kullanılması iç piyasaları olumsuz etkiliyor. Sanayi ile ilgili reformlar hızla hayata geçirilip, mevcut dış pazarlardaki problemlerin çözümüne katkı sağlanmalı.

“EXİMBANK’A DESTEK VERİLSİN”

Üretiminin yüzde 90’ını ihraç eden Sam-

Nail OLPAK / MÜSİAD Başkanı

“Türkiye ekonomisine inancımız sürüyor”

Türkiye ekonomisi, 2016 yılının birinci çeyreğinde yüzde 4.8 ile pozitif büyüme eğilimini sürdürmüştü ve 26 çeyreğe ulaşan bu performans ile 2016 yılı geneli için oldukça olumlu bir işaret vermiştir. İş aleminin temsilcileri olarak bizlerin de Türkiye ekonomisine olan inancımız sürüyor. Yılın ilk çeyreğinde yüzde 4.7 artış kaydeden sanayi üretiminin bu dönemde büyüme rakamlarına olumlu yansımaları görüyoruz. Bununla birlikte kamu yatırımlarındaki 1.2 puanlık artışa karşın özel sektör yatırımlarının yüzde 0.3 azalması erken gelen bir uyarı olarak değerlendirilmeli. Hem kamu hem de özel sektörde inşaat yatırımlarının artış kaydetmesi memnuniyet verici. Ancak her iki sektörün de makine ve teçhizat yatırımlarının azalması üzerine dikkatle eğilmemiz gereken bir mesele. Ortaya çıkan rakamlar iç talebin 2016 yılında büyümenin lokomotifini olacağını gösteriyor. İhracatın Nisan ayında yüzde 10.2 azalarak yılın ikinci çeyreğine de olumsuz bir giriş yaptığını göz önüne aldığımızda, dış talebin maalesef önümüzdeki dönemde de büyümeye etkisinin negatif olacağını öngörebiliriz. Gerek özel sektör yatırımları gerekse dış talepteki negatif sinyalleri dikkate almalıyız.

pa Otomotiv Sanayi’nin Yönetim Kurulu Başkanı Tarık Altuncu da ‘üretim ve ihracata’ dayalı bir büyüme modelinin hayata geçirilmesi gerektiği görüşünde. “Tüketimle büyümenin cari açığımıza olumlu katkısı yok” diyen Altuncu, dış pazarlardaki daralmaya rağmen bu yıl firma olarak ilk çeyrek performanslarının daha iyi olduğunu bilgisini veriyor. Altuncu, “Bu sene kapasite kullanım oranlarımız yüzde 60’lara çıktı. Kapasite kullanım oranı yüksek olmadığına yeni makine alıp yatırım yapmıyoruz. İlk çeyrek büyümemiz yüzde 30 civarında. Geçen sene yılın genelinde cirosal olarak yüzde 10 büyümüştük. Rakiplerimizdeki büyüme daha düşük” diyor. Yaşanan bu olumsuz dış konjonktürde devletten sanayiye ve ihracatçıya destek vermelerini isteyen Tarık Altuncu, bir önerisini de şöyle dile getiriyor: “Devletin hem finansal hem de düşük maliyetli kredi anlamında ihracatçıları bu dönem desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum. Biz Eximbank kredisi ve teminat mektubu kullanıyoruz. Eximbank bize verdiği teminat mektuplarına karşılık, diğer bankalar gibi karşılık oranı ayırıyor. Bunun bu dönem kaldırılması Eximbank’la ihracatçıları da rahatlatır. Eximbank yüksek oranda karşılık ayırmazsa daha ucuz maliyetli teminat mektubu verip daha fazla bizleri destekleyebilir.”

Tarık Altuncu

BÜYÜMENİN YAPISI

Ege Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği Başkanı Emre Kızılgüneşler ise “büyümeye ihracatın katkısının düşük olması bizi tedirgin ediyor” diyerek değerlendirmelerine başlıyor. Kalan üç çeyrekte bu durumun çok değişeceğini düşünmeyen Kızılgüneşler, “Dış piyasalar sıkıntılı. Av-